

Szegedi Ítéltábla

Az ügy száma:

Mf.I.40.053/2022/4.

A felperes:

felperes neve (címe)

A felperes meghatalmazott jogi képviselője:

Dr. Olasz Balázs Ügyvédi Iroda (ügyintéző ügyvéd: dr. Olasz Balázs, címe.)

Az alperesek:

I.rendű alperes neve (címe)

II.rendű alperes neve (címe)

III.rendű alperes neve (címe)

Az alperesek meghatalmazott jogi képviselője:

Dr. Bródy Ügyvédi Iroda (ügyintéző ügyvéd: dr. Bródy János címe)

Beavatkozó:

beavatkozó neve (címe)

Beavatkozó meghatalmazott jogi képviselője:

Dr. Barbél Mónika ügyvéd (címe)

A per tárgya:

Kártérítés megfizetése

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Szegedi Törvényszék 3.M.70.109/2021/24.

A fellebbezést benyújtó fél és a fellebbezés sorszáma:

Felperes, 3.M.70.109/2021/25.

Í T É L E T

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, megfellebbezett rendelkezését akként változtatja meg, hogy a beavatkozó részére fizetendő perköltséget 3 252 400 (hárommillió-kettőszázötvenkettőezer-négyszáz) forintba mérsékeli.

Kötelezi a beavatkozót, hogy külön felhívásra fizessen meg az államnak 377054 (háromszázhetvenhétezer-ötvennégy) forint fellebbezési eljárási illetéket.

Kötelezi a felperest, hogy külön felhívásra fizessen meg az államnak 262010 (kettőszázhatvankettőezer-tíz) forint fellebbezési eljárási illetéket

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

A tényállás

[1] A felperes jogelődjénél – (felperesi jogelőd neve) – 2012. január 1. napjától az I. rendű alperes elnök ügyvezető igazgató, a II. rendű alperes bankműveleti ügyvezető igazgató, míg a III. rendű felperes pedig gazdasági ügyvezető-igazgatói munkakörben állt munkaviszonyban, munkaviszonyukat a felperes 2010. június 10-én kelt azonnali hatályú felmondásokkal megszüntetett.

[2] A felperes jogelődje az alperesek ügyvezetése alatt a pénzeszközei egy részét a (brókerház neve) kezelésében tartotta. A Fővárosi Törvényszék (végzés száma). számú végzésével elrendelte a brókerház felszámolását, melynek kezdő időpontja 2015. március 5. napja volt. A felszámolás kezdő időpontjában a felperesi jogelőd pénzeszközeiből a (brókerház neve)-nél 2014. szeptember 30-án 510 db (bank neve) 16/09/19. elnevezésű kötvényt tartottak nyilván.

[3] A (brókerház neve) felszámolója 2016. március 31-i értéknappal kiállított egyenlegközlője szerint az (bank neve) 16/09/19. elnevezésű kötvényből 170 db a forgalmazási számlán rendelkezésre áll, míg 340 db „nem kiadható értékpapír, eszköz” megjelöléssel került nyilvántartásra. A 170 db kiadható értékpapír felperes részére 2016. július 7. napján kiadásra került, ezt meghaladóan a 340 db egyenként 1000 euró értékű kötvény kiadása a felszámoló tájékoztatása szerint nem volt lehetséges, mivel azok nem álltak rendelkezésre.

[4] A felperesi jogelőd küldöttgyűlése határozattal döntött arról, hogy az alperesekkel szemben megindítja a kártérítési igény érvényesítésére vonatkozó eljárását.

A kereset és ellenkérelem

[5] A felperes keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alpereseket egyetemlegesen 340 000 euró tőkeösszeg, és annak 2015. szeptember 20. napjától számított egy éves ügyleti kamatának megfelelő kártérítés, valamint perköltség megfizetésére.

[6] A kereset indokaként arra hivatkozott, hogy a szövetkezeti hitelintézetek integrációjáról és egyes gazdasági tárgyú jogszabályok módosításáról szóló 2013. évi CXXXV. törvény (Szhitv.) 15. § (9) bekezdése, valamint 17/K. § (11) bekezdése alapján 2013. november 30. napjától fennállt az értékpapírszámlák takarékbanknál történő vezetésére vonatkozó kötelezettség, az alperesek azonban jogszabályi kötelezettségüket elmulasztva nem intézkedtek az értékpapírok transzferálása iránt, amellyel összefüggésben a felperesnek kára keletkezett.

[7] Az alperesek ellenkérelme a kereset elutasítására és a felperes perköltség megfizetésére kötelezésére irányult. Elsődlegesen a per megszüntetését kérték, másodlagosan pedig, hogy a bíróság a felperes keresetét, mint alaptalant utasítsa el. Állították, hogy nem sértették meg a munkaköri leírásukban foglaltakat, a felperes nem szólította fel őket a perbeli (bank neve) kötvények transzferálására, a kötvények (brókerház neve) kezelésében tartását kifejezetten tudomásul vették, ezen körülményt „eltűrték”. A szóbanforgó kötvények ún. dematerizált értékpapírok, melyre fizikailag nem tudnak „elveszni”, azok után az (bank neve) hozamot fizet, amelyet azon a számlán írnak jóvá, ahol maga az értékpapír jóvá van írva. Utalt arra is, hogy a (brókerház neve) felszámolása még nem fejeződött be.

[8] Vitatták, hogy az esetleges kötelezettségszegő magatartásuk és a bekövetkezett kár között okozati összefüggés állna fenn. Az előreláthatóság tekintetében azzal érveltek,

hogy az elvárható gondosság mellett nem láthatták előre, hogy egy jogszerűen működő értékpapírt kezelő részvénytársaság felszámolás alá fog kerülni.

[9] Az eljárásba a beavatkozó az alperesek pernyertességének előmozdítása érdekében beavatkozott. Az alperesekkel egyetértve kérte a kereset elutasítását kérte, valamint perköltséget igényelt a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés alapján azzal, hogy a beavatkozó jogi képviselője áfa fizetésére nem köteles.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[10] Az elsőfokú bíróság a megismételt eljárásban hozott ítéletével a keresetet elutasította, és kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 12 751 067 forint, míg az alperesi beavatkozónak 7 988 300 forint perköltséget, valamint a Magyar Államnak az adóhatóság külön felhívására 1 500 000 forint eljárási illetéket.

[11] Kifejtette, hogy az alperesek munkaviszonyból származó vétkes kötelezettségszegést követtek el. A bekövetkezett kár vonatkozásában azonban akként foglalt állást, hogy a felperes által hivatkozott és bizonyított tény – egyéb tényállási elem hiányában – nem teszi lehetővé a kár és annak összege megállapíthatóságát. Ezen túlmenően a felperes esetleges kára nem az alperesek mulasztásából ered, hanem egyéb valószínűsíthető körülményekből, de ítéleti bizonyossággal egyik sem volt megállapítható, tehát az alperesek kötelezettségszegése és az esetlegesen bekövetkezett kár közötti okozati összefüggés teljes egészében hiányzik.

[12] A felperest az 1952. évi III. törvény (rPp.) 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte az alperesek perköltségének viselésére a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (IM rendelet) 2. § (1) bekezdés a) pontja alapján azzal, hogy az alperesek által csatolt ügyvédi megbízási szerződésben kötött 10 %-os megbízási díjat (sikerdíj) is figyelembe vette.

[13] A rPp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felperest az alperesi beavatkozó jogi képviselőjével felmerült perköltségek viselésére, melynek összegét az IM rendelet 3. § (2) bekezdés c) pontja alapján állapította meg.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[14] Az elsőfokú bíróság ítéletének perköltségre vonatkozó rendelkezésével szemben a felperes élt fellebbezéssel, amelyben elsődlegesen kérte, hogy az ítéltábla a rPp. 251. §-a alapján a törvényszék ítéletének alperesi perköltséggel kapcsolatos részét akként változtassa meg, hogy a megjelölt egy alperes helyett határozza meg, hogy mely alperessel szemben milyen fizetési kötelezettsége áll fenn a felperesnek, vagy az alperesek egyetemlegessége esetén jelölje meg ennek tényét. Másodlagosan e körben azt kérte - ha megváltoztatni nem lehetséges - az ítéltábla az ítélet alperesi perköltségre vonatkozó részét helyezze hatályon kívül, és az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására, új határozat meghozatalára utasítsa.

[15] A beavatkozó perköltségével kapcsolatban elsődlegesen kérte, hogy az ítéltábla a rPp. 251. §-a alapján változtassa meg az ítéletet akként, hogy az alperesi beavatkozó részére megítélt perköltséget oly mértékben mérsékelje, amely arányban áll a beavatkozó jogi képviselője által elvégzett munkaórával. Másodlagosan e körben az ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra, illetve új határozat meghozatalára kötelezését kérte.

[16] Kérte továbbá az alpereseket a másodfokú eljárással kapcsolatos perköltségek megtérítésére kötelezni azzal, hogy a felperesi jogi képviselő áfa körbe tartozik.

[17] Az alperesek perköltségével kapcsolatban előadta, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének rendelkező része egy alperest jelöl meg, miközben több alperes szerepel félként a perben.

[18] A beavatkozó perköltségével kapcsolatban arra hivatkozott, hogy a perben elhanyagolható mennyiségű és terjedelmű beadványt terjesztett elő, a tárgyalásokon minimális észrevételeket tett, amelyek során általában csatlakozott az alperesek által előadottakhoz. Beadványai, felszólalásai, ténybeli, jogszabályi hivatkozása megegyeznek az alperesek által előadottakkal, amely nyilatkozatok az eljárás során a többi fél beadványához érdemi novumot, vagy innovációt nem tartalmaztak, az ügy megítéléséhez csekély mértékben járultak hozzá. A beadványai egy része inkább technikai jellegűnek nevezhető, így a bíróság által megítélt perköltség irreális munkaórát feltételez, nem áll arányban az alperesi beavatkozó perben kifejtett munkaóráival, a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységgel, ezért annak mérséklése szükséges.

[19] Az alperesi beavatkozó fellebbezési ellenkérelmében kérte, hogy az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét hagyja helyben és kötelezze a felperest a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdés alapján perköltség viselésére azzal, hogy a jogi képviselő áfa mentes.

[20] Az alperesek javára megítélt perköltséggel kapcsolatban kifejtette, hogy ez a fellebbezési kérelem okafogyottá vált a törvényszék kijavító végzésével egyidejűleg.

[21] A beavatkozó perköltségét érintő fellebbezéssel kapcsolatban előadta, hogy a felperes az ítélet megváltoztatását a rPp. 251. §-a, míg a hatályon kívül helyezését a rPp. 252. §-ában foglaltak alapján kérte. A fenti jogszabályi rendelkezésekben meghatározott feltételek egyike sem áll fenn, továbbá a felperes nem jelölte meg, hogy a hatályon kívül helyezést a rPp. 252. §-ában meghatározott mely okból kéri.

[22] Állítása szerint a részére megítélt perköltség megfelel a jogszabályoknak, arányban áll a jogi képviselője által kifejtett tevékenységgel, továbbá megfelel minden, az értékelésnél irányadó szempontoknak, nincs olyan indok, amely miatt mérséklésnek lenne helye.

[23] Rögzítette, hogy a pert a felperes azért indította meg, hogy az alperesek vezető tisztségviselői felelősségbiztosítása alapján a beavatkozó biztosítóval fizettesse meg a (brókerház neve) működése alatt, sérelmére elkövetett bűncselekménnyel okozott kárát. Amennyiben a perben megállapításra került volna az alperesek felelőssége, úgy a felelősségbiztosítás alapján a fizetési kötelezettséget helyettük a beavatkozó (biztosító) teljesítette volna. Az 540 000 euró kár az elsőfokú ítélet meghozatalakor érvényes középárfolyamon 204 195 600 forintnak felelt meg, ez alapján egyértelmű, hogy a per kimenetelének teljes kockázatát a beavatkozó viselte, ennél fogva a jogi képviselőt nemcsak a per során, hanem már a beavatkozás előtt is óriási felelősség terhelte.

[24] Előadta, hogy a per folyamán végig úgy kellett készülnie, hogy az alperesek jogi védelme a leghatékonyabb legyen, ezért az alperesek jogi képviselőjével előzetesen és folyamatosan konzultált, a védelem szempontjai és taktikája folyamatosan egyeztetésre került, felkészült a jogszabályokból, a felperes beadványaiból, a törvényszék megkereséseire beérkezett iratokból.

[25] Nem vitatta, hogy az alperesek jogi képviselője nyújtotta be valóban a részletes beadványokat és reagált részletesen a tárgyalásokon a felperes által előadottakra, de ezt a többletmunkát kifejezi a javára megítélt perköltség összege, mely közel duplája a beavatkozónak megítélt perköltségnek. Az alperesek és a beavatkozó jogi álláspontja egyező volt, ezért nem volt olyan „nóvum” amit a felperes a fellebbezésében hiányolt”.

[26] Előadta, hogy a tárgyalásokon csak akkor nem vett részt, amikor rövid úton értesítette a bíróság, hogy a soron következő tárgyaláson halasztás várható. A per bonyolult jogi megítélésű volt, számos jogterület normáit, joggyakorlatát kellett figyelembe venni.

[27] Érvelése szerint a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet alapján az ügyvédi munkadíj megállapításának szempontja a per tárgyának értéke is. A jelen perben a felperes 540 000 euró és járulékai megfizetése iránt indította a pert, a pertárgyértékre tekintettel a beavatkozó javára megítélt perköltség mérséklése nem indokolható.

[28] Hivatkozott arra is, hogy a felperesnek nincs likviditási gondja, a teljesítőképessége nem indokolhatja a beavatkozó javára megítélt perköltség mérséklését.

[29] Az alperesek fellebbezési ellenkérelmet nem csatoltak.

Az ítéltábla döntése és annak indokai

[30] Az elsődleges fellebbezés részben alapos.

[31] Az ítéltábla – kötelező hatályon kívül helyezési ok hiányában – az elsőfokú bíróság ítéletét a rPp. 253.§ (3) bekezdése alapján a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem korlátai között bírálta felül. A fellebbezésben és a fellebbezési ellenkérelemben foglaltakra figyelemmel az alábbiakat emeli ki.

[32] A felperes alperesi perköltséggel kapcsolatos fellebbezését a Szegedi Ítéltábla az elsőfokú ítélet kijavítása és/vagy kiegészítése iránti kérelemként értékelte, és visszaküldte az iratokat a törvényszéknek azzal, hogy a felperesi kérelmet elbíráló határozat jogerőre emelkedését követően terjessze fel azt ismételtén a Szegedi Ítéltáblához. A Szegedi Törvényszék 3.M.70.109/2021/28. számú kijavító végzésével a 24. sorszámú ítélet rendelkező részét kijavította akként, hogy kötelezte a felperest, hogy „fizessen meg egyetemlegesen az alpereseknek 15 napon 12 751 067 forintot”. Az elsőfokú bíróság kijavító végzésével a felperes alperesek perköltségével kapcsolatos kérelme elbírálásra került, erről tehát az ítéltáblának rendelkeznie nem kellett.

[33] Az ítéltábla elsődlegesen a beavatkozó ellenkérelmében megjelölt alaki kifogást vizsgálta meg.

[34] A rPp. 235. § (1) bekezdés első mondata szerint a fellebbezésben meg kell jelölni azt a határozatot, amelyre a fellebbezés irányul, és elő kell adni, hogy a fél a határozat megváltoztatását mennyiben és milyen okból kívánja. A felperes fellebbezésében megjelölte a megfellebbezett határozatot, fellebbezési kérelmet terjesztett elő, azt indokolta, tehát a három kötelező kellék szerepelt a fellebbezésében. A régi Pp. rendelkezései nem kívánják meg a jogszabályhely pontos megjelölését, ezért a fellebbezés az alaki kellékeknek megfelel.

[35] A rPp. 3. § (2) bekezdése alapján a bíróság a fél által előadott kérelmeket, nyilatkozatokat nem alakszerű megjelölésük, hanem tartalmuk szerint veszi figyelembe. A felperes fellebbezésében elsődleges kérelme tekintetében ugyan a régi Pp. 251. §-át jelölte meg, mint megváltoztatásiránti fellebbezési kérelme jogalapját, azonban az tartalma alapján a rPp. 253. § (2) bekezdésnek megfelelő kérelemnek minősül, ezért az ítéltábla ekként vette azt figyelembe.

[36] Mindezekre figyelemmel az ítéltábla érdemben vizsgálta a felperes beavatkozó perköltségével kapcsolatos elsődleges fellebbezési kérelmét.

E körben abból kell kiindulni, hogy a beavatkozó a perköltséget az IM rendelet 3. § (2) bekezdése alapján kérte megállapítani, amely az alábbiak szerint rendelkezik:

„(2) Polgári és közigazgatási perben, valamint egyéb közigazgatási bírósági eljárásban a munkadíj összege

a) 10 millió Ft-ot meg nem haladó pertárgyérték esetén a pertárgyérték 5%-a, de legalább 10000 Ft,

b) 10 millió Ft feletti, de 100 millió Ft-ot meg nem haladó pertárgyérték esetén az a) pontban meghatározott munkadíj és a 10 millió Ft feletti összeg 3%-a, de legalább 100 000 Ft,

c) 100 millió Ft-ot meghaladó pertárgyérték esetén a b) pontban meghatározott munkadíj és a 100 millió Ft feletti összeg 1%-a, de legalább 1 millió Ft.”

E jogszabályi rendelkezés tehát a pertárgyérték alapján rendeli meghatározni az ügyvédi munkadíjat.

A pertárgy értéke a rPp. 24. § (1) bekezdése alapján a keresettel érvényesített követelés vagy más jog értékével azonos. Bár az ügyvédi munkadíj alapjával kapcsolatban hasonló rendelkezést az IM rendelet nem tartalmaz, lényeges, hogy az 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 39. § (1) bekezdése a polgári peres eljárásban az illeték tekintetében a per tárgyának az eljárás megindításakor fennálló értékét tekinti meghatározónak, amellett, hogy a 41. § (2) bekezdése értelmében figyelembe kell venni a kereset felemelését, illetve a hatáskör vizsgálata szempontjából is fő szabály szerint ez az irányadó a rPp. 27. § (1) és (2) bekezdése szerint. Ezért az ítéltábla a pertárgy értéke szempontjából is ezeket az elveket tekintette irányadónak.

[37] A felperes eredeti kereseti kérelmében 310 000 eurónak megfelelő tőkeösszeg, valamint ezen összeg után járó kamatok megfizetésére kérte kötelezni az alpereseket, majd a keresetét felemelte 340 000 euróra.

[38] A kereset beadásának időpontjában (2017. szeptember 18.) az MNB középárfolyama szerint 1 euró 309,53 forint volt, így a 340 000 euró tőkeösszeg 105 240 200 forintban határozható meg.

[39] Az előbbiekre figyelemmel az IM rendelet fent idézett irányadó rendelkezése alapján a perköltség számítása az alábbiak szerint alakul:

[40] A 3. § (2) bekezdés a) pontja alapján (a pertárgyérték 5%-a) 500 000 forint

b) pont alapján (a pertárgyérték 3%-a) 2 700 000 forint

c) pont alapján (a pertárgyérték 1%-a) 52 402 forint

azaz mindösszesen 3 252 402 forint, amelye az általános forgalmi adót nem tartalmazza.

[41] A perköltséggel kapcsolatban annyiban helytállóan érvelt a beavatkozó, hogy az IM rendelet alapján megállapítható perköltség (6) bekezdés alkalmazásával történő mérséklése nem volt indokolt. A peres eljárásban a megfelelő jogi képviseléséhez szükséges volt a rendelkezésre álló dokumentumok, szerződések tanulmányozása, az ügyre vonatkozó jogszabályokból a felkészülés. Csak abból, hogy a beavatkozó részletes jogi álláspontot két beadványban tett, a többiben egyetértett az alperesekkel, vagy a beadványa „technikai jellegűnek” minősült, nem állapítható meg, hogy a felkészülésre olyan csekély mértékű időt fordított volna, mint amire a felperes fellebbezésében utal. A ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységhez ugyanis hozzátartozik, hogy a jogi képviselő konzultál ügyfelével, adatokat gyűjt, információkat szerez be, egyeztet az általa támogatott fél képviselőjét ellátó jogi képviselővel, és részt vesz a tárgyalásokon. A beavatkozó képviselője 10 alkalommal volt jelen a tárgyalásokon, és mindösszesen hét beadványt készített. Ezzel a tevékenységgel az IM rendelet 3. § (2) bekezdése alapján megállapítható perköltség arányban áll.

[42] Tévedett azonban a beavatkozó abban, hogy a számára megítélt perköltség a jogszabályoknak megfelelt volna. Az elsőfokú bíróság a perköltség számításánál sem a pertárgyérték, sem pedig a perköltség számításának a levezetését nem tüntette fel, nem adta indokát annak, hogy miért nem a beavatkozó kérelmének megfelelően döntött, amikor az IM. rendelet 3. § (2) bekezdése alapján megállapítandó perköltség több mint kétszerese megfizetésére kötelezte a felperest. Bár az IM rendelet lehetőséget ad a 3. § (2)-(5) bekezdései szerint megállapíthatónál magasabb összegű perköltség megítélésére, de egyrészt ezt a bíróság indokolni köteles, másrészt a r. Pp. 79. § (1) bekezdésének második mondata értelmében a fél által felszámítottnál több perköltséget nem állapíthat meg, márpedig a beavatkozó nem kérte az IM rendelet (2)-(5) bekezdésekben foglaltak alapján megállapíthatónál magasabb összegű perköltségben marasztalni a felperest.

[43] Mindezekre tekintettel az ítéltábla a régi Pp. 253. § (2) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletének beavatkozói perköltségre vonatkozó részét a rendelkező részben foglaltak szerinti mértékre leszállította.

[44] A másodfokú eljárás pertárgyértékét az ítéltábla 7 988 300 forintban határozta meg, mivel a felperes nem jelölte meg, hogy milyen összegre kéri a beavatkozó perköltsége megállapítását, ezért a teljes összeg vitatottnak tekinthető. Mindezek alapján az eljárási illeték az Itv. 46. § (1) bekezdése alapján 639 064 forint.

[45] A nagyobb részben pernyertes felperes a másodfokú eljárásban nem igényelt perköltséget a beavatkozóval szemben, ezért erről az ítéltáblának nem kellett rendelkeznie.

[46] A felperes a fellebbezésére 1 659 149 forint illetéket – a tárgyi költségfeljegyzési jog ellenére tévesen - rótt le, amelyből a fellebbezési eljárási illeték öt terhelő része 262 010 forint, ennek megfizetésére köteles a rPp. 81.§ (1) bekezdése alapján. Az öt terhelő illeték beszámítását, míg a tévesen lerótt további összeg visszatérítését kérheti.

[47] A beavatkozó ugyancsak a rPp. 81.§ (1) bekezdése alapján köteles a pervesztessége arányához igazodó másodfokú eljárási illeték megfizetésére.

Szeged, 2022. december 14.

Dr. Szöllősiné dr. Tóth Zsuzsanna s.k.

Dr. Gál Attila s.k.

Dr. Tolna András s.k.

a tanács elnöke

előadó bíró

táblabíró